יום ג', כ"ז בתשרי תשס"ה (12 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

..ניתוקו של הנגב מן הרצף הטריטוריאלי של מדינת ישראל... שכנע את ברנדוט להציע למועצת הבטחון ולעצרת האו"ם **להוציא את כל הנגב** מתחומי הריבונות של מדינת ישראל... המסקנה המדינית החמורה הזאת חייבה את הפיקוד העליון הישראלי, בהנהגתו של רה"מ דוד בן-גורעון, לצוות על צה"ל לפרוץ את המצור על הנגב ולבסס את השליטה הריבונית על כולו לפני תום הקרבות.
משימה חיונית זו הוגשמה כמעט במלואה במהלך התקופה שבין אוקטובר 1948 למארס 1949, באמצעות 5 מבצעים התקפיים במסגרת חזית הדרום. חזית הדרום הוקמה בתחילת אוגוסט תחת פיקודו של אלוף יגאל אלון, אשר המשיך לכהן גם בתפקיד מפקד הפלמ"ח. עם כינון החזית תיגבר הפיקוד העליון את הכוחות הלוחמים בדרום ע"י תוספת של חטיבת יפתח, שהסתננה ברגל אל הנגב המנותק, והחליפה את חטיבת הנגב. המבצע ההתקפי הראשון, **מבצע "יואב"** [ע"ש יצחק דובנו, המדריך הראשי של הפלמ"ח, שנהרג בהתקפת אוויר מצרית על קיבוצו, נגבה], החל בליל 15-16 באוקטובר [ליל שבת, אור לי"ג בתשרי, יומיים לפני תחילת חג הסוכות]. המבצע נועד להבקיע את החיץ המצרי המנתק בגזרת עיראק-מנשיה [כיום קריית-גת] – פאלוג'ה ובמקביל לקבוע טריזים במערך המצרי. לאחר כיבושה של פיתחת פאלוג'ה נועדה חטיבה 8 לחבור אל חטיבת יפתח ובמאמץ משותף עם כוחות מגבעתי לסיים את המבצע בכיבוש עזה מידי המצרים.
מוסיף ד"ר מאיר פעיל, כותב מאמר זה: "הייתי אז מפקד קורס המ"כים הארצי של הפלמ"ח ויועדתי להתמנות תוך זמן קצר לתפקיד קצין אג"מ של חטיבת הנגב. מפקד החטיבה, נחום שריג, קרא לי בדחיפות וביקשני להתלוות אליו לפגישה שיזם עם יגאל אלון בזמן ההכנות למבצע. לא ידעתי מראש מה חפצו של נחום, ולכן נכחתי בה רק כעד דומם. נחום שיבח את רעיון ההבקעה העיקרית ע"י חטיבה 8 בגזרת פאלוג'ה – עיראק-אל-מנשיה. אבל הוא חלק לחלוטין על הרעיון לסיים את המבצע בכיבוש עזה. '**לא עזה היא בירת הנגב**", כך טען, "**אלא באר-שבע**, ואותה יש לכבוש כגולת הכותרת של המבצע. מה גם שבאר-שבע קטנה יותר ומוגנת ע"י כוחות מצריים חלשים יחסית.' בתגובה לתמיהתו של מפקד החזית, המשיך נחום: 'לאן נוכל להתקדם לאחר שנכבוש את עזה? יש רק כיוון אחד – דרומה אל רפיח, תוך לחימה קשה בשטחים הבנויים והנטועים בצפיפות לאורך 40-50 הק"מ שך שפלת החוף. ואילו ... לאחר כיבוש באר-שבע, הכל יהא פתוח בפנינו – צפונה אל הר חברון; מזרחה אל ערד, ראש זוהר ומצדה, אל כורנוב (ממשית), מעלה עקרבים, חצבה ומשם גם אל אילת וגם אל סדום; דרומה אל עוג'ה-אל-חפיר בואך חצי-האי סיני או אל הר הנגב בואך מכתש רמון ואילך.' אני התפעמתי מטיעוניו של נחום שריג, אבל הבחנתי כי יגאל אלון לא התרשם יותר מדי ופטר את מפקד חטיבת הנגב בכך שהתיר לו ... לתכנן את כיבוש באר-שבע כאלטרנטיבה, 'על כל צרה שלא תבוא'. כך התמקם מטה חטיבת הנגב ליד קיבוץ שובל והתחיל לאסוף מודיעין ולהכין את כיבושה האפשרי של באר-שבע.
מבצע "יואב" לא התגשם במציאות לפי התכנון המוקדם. הטריזים הראשונים נתקעו אמנם כהלכה, אבל המאמץ העיקרי לפרוץ את החיץ המצרי בגזרת פאלוג'ה נכשל לחלוטין. חטיבת גבעתי היא שפרצה לבסוף את המצור המצרי על הנגב ב- 4 יממות של קרבות הבקעה קשים, בין 16-20 באוקטובר. זו היתה הגזרה המצרית המבוצרת ביותר. בינתיים הלך ואזל הזמן המדיני. מועצת הבטחון של האו"ם החליטה כי הקרבות יסתיימו ב- 22 באוקטובר. ממשלת ישראל קיבלה את הדין, והכיבוש המסובך של עזה לא היה בר מימוש בלו"ז כה דחוס. ובאר-שבע, כאמור, שוחררה יום לפני מועד תום הקרבות – ב- 21 באוקטובר. ["אל הנגב– 50"]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל